

ایران

پیامبراکرم ص:

انسان بر دین دوستش خواهد بود، بنابراین هر یک از شما دقت کند که با چه کسی دوست می‌شود. بحارالانوار، جلد ۷۴ ، صفحه ۱۹۲

سخن‌روز

نگاره

رضا بدرالسماء

طراح و کارتون‌نویست

میلاد

عرفان‌پور

شاعر

«سرهنگ ثریا» تقابل صدا و سنگ، تقابل فریاد و سکوت

هنر در باور ما موجودی زنده است که نبضش با امید می‌زند. در این فیلم، مادر به‌عنوان سرچشمه امید محوریست دارد. مادری که در مواجهه با قطعی‌ترین یأس‌ها و بن‌بست‌ها باز هم امید را فریاد می‌زند و نمی‌خواهد پایان امید و زندگی را بپذیرد. در فیلم جنگ با ناامیدی، جنگ با تباهی است و جدال بر سر بازیابی زندگی جریان دارد. سمت امید در فیلم چندان‌که به صراحت بیان می‌شود سمت کربلاست. سمت ناامیدی سبب کشتن و یا مسخ فطرت انسان است. در این اثر، درون اردوگاه اشرف تصویر نمی‌شود و بیرون آن که کمپ خانواده‌های منتظر قرار دارد بیشتر اتفاقات است. این مطلب شاید دستمایه نقد باشد از آن جهت که فیلمساز بخش اصلی این روایت را از چشم مخاطب پنهان می‌کند. اما به تعبیر من اینکه هیچ تصویر نمایی از جریان زندگی در اشرف نمایش داده نمی‌شود القاکننده این است که اردوگاه اشرف حیات ندارد و شهر مردگان است. از آن سو کمپ چشم انتظاران به‌رغم غمبار بودن لحظاتش بویی از زندگی و نشاط و حرکت با خود دارد. یک اثر هنری در روایت تلخ‌ترین ماجراها هم می‌تواند روزنه‌های امید را نگاه دارد. نقش آفرینی و کنشگری یک صادر اولین و مهم‌ترین نشانه یک فیلم امیدبخش است. فیلم از تصویر کودکان شروع می‌شود یعنی از تصویر امید، پس از اندک لحظاتی مادران این کودکان که قربانیان اشرف‌فاند با دست خود فرزندان خود را واگذار می‌کنند و از دست می‌دهند. یعنی در واقع امید و زندگی را رها می‌کنند. هنر حقیقت‌گرا هنر جریان بخشیدن به زندگی و امید است. توجه به نشانه‌شناسی امید در سینما از جمله راهکارهای امیدبخش کردن سینما است که در ادبیات فارسی بسیار مورد توجه قرار گرفته است.

صحبت‌های عرفان‌پور در ششمین شب از محفل سینمایی آریان

فضای مجازی

جشنواره فیلم فجر این روزها پرکارترین و پررفت و آمدترین روزهای خود را سپری می‌کند و اگر سری به پردیس‌های سینمایی برزید متوجه می‌شوید که چقدر حرف و حدیث و مصاحبه درباره فیلم‌ها زیاد است و برخی فیلم‌ها بشدت مورد توجه قرار گرفته‌اند و برخی نه. از جشنواره فیلم فجر بگذریم و چند خبر پربازدید را با هم مرور کنیم.

خاطره بازی

غلامحسین لطفی درباره ساخت نمایش «شاکرد اولی‌ها» که ۳۵ سال قبل در گروه کودک شبکه دو سیما تولید شد، می‌گوید این نمایش برای بیش از ۳۰ سال قبل بوده و خیلی جزئیات برنامه را به یاد نمی‌آورد، اما در عین حال درباره فعالیتش در حوزه کودک می‌گوید: من آن سال‌ها برای گروه کودک و نوجوان شبکه‌های یک، سه و دو زیاد کار انجام دادم.

نمونه آن «زنگ مدرسه» برای شبکه اول بود که کاری طولانی و بلند بود. بعد از آن «محلّه پرو و بیا» بود که با آقای داریوش مؤدبیان سخاخیم که هنرمندان زیادی از جمله آقای جبلی و بچه‌هایی که بعدها چهره شدند از دل این برنامه بیرون آمدند. منشا من خودم آن موقع بیشتر کارگردانی می‌کردم و این کار را هم با آقای مؤدبیان ساختم. لطفی درباره ایده ساخت نمایش «کلاس اولی‌ها» می‌گوید: این نمایش را از شبکه دو سیما به من سفارش دادند. آن موقع ما نویسنده به آن معنا نداشتیم و در حقیقت خودمان با آقای محب‌اهری (دوست محب‌اهری من) شخصیت‌ها را آفریدیم؛ در حالی که متن هم نداشتیم و آن را با تمرین درآوردیم که کار بسیار سختی بود.

تئاتر

حالا که جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر تمام شده کارگردان‌های تئاتر، یکی یکی نوبت اجراهایشان می‌رسد و صفحه‌های مجازی این هنرمندان سرشار از دعوت به دیدن آثار نمایشی است. یکی از این کارگردان‌ها حنیف مظفری است که این روزها نمایش «چند مرد و چند زن» را در پردیس تئاتر شهرزاد روی صحنه می‌برد و از میزان استقبال مخاطبان بسیار راضی ست و در گفت‌وگویی با «مهر» می‌گوید: از آنجا که نمایش خوب خودش می‌تواند برای خودش تبلیغ کند ما نیز تلاش کردیم از همین پتانسیل استفاده و تماشاگران را جذب کنیم تا به صورت سینه به سینه دست به تبلیغ نمایش بزنند. خوشبختانه امروز بازخوردهای خیلی خوبی از اجرای نمایش گرفتیم و تماشاگران از دیدن اجرا راضی بوده‌اند.

موسیقی

پیام آزادی، آهنگساز فیلم سینمایی «هفت بهار نارنج» که با «ایلنا» مصاحبه داشته، در بخشی از صحبت‌هایش به یکی از معضلات امروز سینما اشاره می‌کند و از موضوع کپی کردن موسیقی متن در سینمای ایران بدون ذکر نام گایه می‌کند. او در پاسخ به سؤالی درباره شباهت موسیقی متن برخی آثار حاضر در جشنواره فیلم فجر با آثار شاخص جهانی می‌گوید: بعضاً این اتفاق رخ می‌دهد که با شنیدن موسیقی متن یک فیلم به یاد فیلم دیگری می‌افتیم و این امری خطرناک در حوزه سینماست. این اتفاق به این معناست که قانون کپی‌رایت رعایت نشده و سازنده اقدامی به دور از اخلاق حرفه‌ای انجام داده است. از سوی دیگر بعضاً دیده می‌شود که سازنده موسیقی متن فیلم، به یک موسیقی متن دیگر مراجعه می‌کند و با شنیدن آن تلاش می‌کند تا جنس آن را درک و یک نوا در همان حوزه خلق کند که این امر نمی‌تواند اشتباه باشد.

- صاحب امتیاز:** خیرگزاری جمهوری اسلامی
- مدیر مسئول:** محمدحسن روزی‌طلب
- سردبیر:** کمیل نقی‌پور
- معاون فنی:** محمدملاعلی اکبری
- دبیران:** مصطفی عیوضی (سیاسی) • مهدی مهرپور(اقتصادی) • مصطفی وثوق‌کیا(فرهنگی)
- آزاده سهرابی(اجتماعی) • بنفشه غلامی(جهان)

- علی کاکا ذرفولی (سیاست) • فرزاد قلعه‌دار(حوادث)
- اسماعیل علوی (پایداری) • لیدا فخری(اندیشه)
- محمدرضا عزیزی(گزارش) • زهرا کشوری(زیست‌بوم) سعید زاهدیان (ورزشی)
- مهدی کلهرنژاد(اجرایی)
- حجت حکیمی(صفحه‌آرایی) • محسن جانی‌پور(ویراستاری) • ابوالفضل نسایی(عکس)

نقل قول

مردم هنوز آقای پیروزی صدایم می‌کنند!

وقتی انقلاب شد سازمان صداوسیما و رادیو و تلویزیون کشورمان تولیدات آنچنانی نداشتند و باید تولیداتی را آماده می‌کردند؛ از همان موقع یادم هست ۲۰ الی ۴۰ سرود در عرض چند ماه آماده کردیم. آن زمان شعرای خوبی بودند که خیلی از آنها دیگر از دنیا رفته‌اند. تنظیم‌ها خوب بود و شعرهای خوبی سروده می‌شد. به‌عنوان مثال ترانه «خجسته باد این پیروزی» هم از لحاظ شعر، آهنگ و تنظیم واقعا در سطح بالایی قرار گرفت. یادم هست آن زمان برای آزادی خرمشهر هم در سال ۶۱ سرودی خواندیم و آن هم از جمله سروده‌هایی بود که مورد توجه مردم قرار گرفت. باورتان می‌شود هنوز مردم وقتی مرا در خیابان می‌بینند با نام آقای پیروزی صدا می‌کنند و می‌گویند حالت خوب است آقای پیروزی؟! و این برایم خیلی جذاب است. خوشحالم بودم و همچنان هستم که توانستم کارهایی اثرگذار داشته باشم که هم برای پیروزی انقلاب ایران و هم برای پاره وطنمان، خرمشهر خواندم… بخشی از صحبت‌های این خواننده در برنامه «صباهنگ» که در ایسنا منتشرشده.

فرهنگ

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در حاشیه هیأت دولت:

سال پررونقی برای سینما پیش بینی می‌کنیم

کارگردان خانم در بخش داوری آثار نداشتیم و این از مزایای کار است. اسماعیلی با بیان اینکه جشنواره موسیقی فجر نیز از ۲۸ بهمن آغاز می‌شود، خاطرنشان کرد که جشنواره هنرهای تجسمی فجر نیز در حال برگزاری است.

نقش مهم عکاسان خبری در ثبت لحظات ماندگار تاریخ انقلاب اسلامی
نمایشگاه عکس‌های زنده‌یاد قربان خلیلی از وقایع انقلاب اسلامی در قالب نمایشگاه «آینه در آینه ۲» عصر سه‌شنبه با حضور محمدهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در موزه هنرهای معاصر تهران افتتاح شد.

محمدهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ در افتتاحیه نمایشگاه عکس‌های زنده‌یاد قربان خلیلی از وقایع انقلاب اسلامی، برپایی این رویداد را بهانه‌ای برای تجلیل از عکاسان خبری و رسانه‌ای دانست و گفت: عکاسان خبری همواره با سختی‌ها و مشقت‌هایی که با آن مواجه هستند، نقش مهمی در ثبت لحظات ماندگار تاریخ انقلاب اسلامی داشته‌اند. او ضمن تقدیر از همراهی خانواده زنده‌یاد خلیلی برای برپایی این نمایشگاه گفت: خاطرات بصری جمع‌کنیتری از مردم ایران در تصاویر بدیعی از عکاسانی چون مرحوم خلیلی از دوران انقلاب اسلامی پیوند خورده است که امروز بخشی از این تصاویر ماندگار پس از ۴۴ سال به نمایش درآمده است.

اسماعیلی با بیان اینکه برخی از عکس‌های خبری دوران انقلاب اسلامی، نقش مهمی در روند پیروزی انقلاب اسلامی داشته‌اند، گفت: از میان اینگونه تصاویر تأثیرگذار می‌توان از عکس مشهور زنده‌یاد حسین تروتی از دیدار همافران ارتش با امام خمینی(ره) اشاره کرد. وزیر فرهنگ همچنین یاد مرحوم حبیب‌الله صادقی را در این مراسم گرامی داشت و یادآور شد که نمایشگاه «آینه در آینه ۱» سال گذشته میزبان آثار زنده‌یاد صادقی بود که بازآیند رئیس‌جمهور محترم از این نمایشگاه را در پی داشت.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بیان کرد: من به دوستان سازمان سینمایی گفته‌ام که سینمای سباز و فیلم‌های منتخب را تا دل روستاها و مناطق مختلف در سیستان و بلوچستان و در خوزستان در استان‌ها بپوزیه استان‌های دارای زیرساخت‌های کمتر بزنند که دوستان آن را در دستور کار قرار داده‌اند.

اسماعیلی تأکید کرد: جشنواره فجر با رونقی بیشتر از سال‌های پیش در حال پیگیری است. ما بیشتر از توقعات‌مان در حوزه عدالت فرهنگی پیش رفته‌ایم. در این جشنواره ۷۵ فیلم ثبت‌نام کردند و حدود ۱۰ فیلم اولی داریم که ۲ مورد آن کارگردان خانم دارند و برای سال آینده، سال پررونقی برای سینما پیش بینی می‌کنیم.

او همچنین درباره کیفیت فیلم‌های این دوره از جشنواره فجر گفت: با تفاوتی که داران دارند کیفیت فیلم‌ها در مجموع از همه دوره‌ها بالاتر است هرچند ممکن است به لحاظ مسائل زیبایی‌شناختی اختلافاتی باشد اما همه آتهایی که سال‌هاست در این عرصه هستند، معتقدند که معدل بسیار خوب است. وزیر فرهنگ افزود: بیش از ۱۰ کارگردان کار اولی و دو خانم کارگردان کار اولی داریم که رویش‌های این جشنواره هستند در حالی که سال‌ها بود

که با بنیان آن تشکر کنیم.»
از جمله صفاتی که حضاران در این مراسم در توصیف راوی کتاب، درباره‌اش تأکید داشتند می‌توان به ویژگی‌هایی همچون خودساختگی کم‌ظنیر و همچنین همراهی با گروه‌ها و افراد انقلابی اشاره کرد، از جمله ارتباط وی با شهید بروجردی و شهید اندرزگو. مبارزه با ظلم و فساد، ساده‌زیستی و حسن خدمت هم از دیگر مواردی بود که بر آنها درباره زنده‌یاد هوایی تأکید شد. سید کمال لوح موسوی، دبیرکل انجمن حمایت از جانبازان شیمیایی نیز گفت: «حاج سیداحمد از بزرگان فامیل ما می‌بود. ما این مرد بزرگ را به دلیل اینکه زندگی‌شان مانند شهدا بود، به عنوان شهید می‌شناسیم. سراسر زندگی‌اش ساده‌زیست بود. این کتابی که نوشته شد، روایتی از داستان‌های مبارزاتی ایشان است که البته بخشی از کتاب می‌باشد. اما وقتی کتاب از محمدحسین صفارهرندی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام هم گفت: «من اگرچه با مرحوم هوایی توفیق همنشینی و همکاری مستقیم نداشتم، اما وقتی کتاب خواندم دیدم با خاطرات آشنایی روبه‌رو شدم، ایشان در منطقه‌ای بوده که من هم زندگی کرده‌ام. حتی در کتاب به موضوعاتی پرداخته شده که اگر من هم بخواهم دست به توصیف انقلاب بزنم از چنین درجه‌هایی وارد می‌شوم.»

- تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰ شماره: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- پيامک:** ۳۰۰۰۴۵۱۳۳ روابط عمومی: **نشانی:** تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
- صندوق پستی:** ۵۳۸۸-۵۳۸۸۰ • **امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰
- چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
- سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارندة گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۱۸۷۷۲۰۱۱۰۱
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

یادداشت

ارتباط متقابل ادبیات پایداری و ترجمه

در عصر کنونی که عصر ارتباطات هم نامیده می‌شود، ترجمه اهمیت بسیاری در انتقال فرهنگ‌ها و مفاهیم ملت‌ها دارد. ادبیات فارسی هم برای انتقال این همه مفاهیم، سنت و فرهنگ ایرانی نیازمند همکاری و همیاری ترجمه است. با ترجمه است که می‌توان مرزهای جغرافیایی را درزوردید و دانش، تجربه و فرهنگ را به دگر جهان انتقال داد. تعامل ترجمه و ادبیات قرن‌هاست تداوم دارد و از این راه است که ادبیات فارسی با تمام ابعادش در همه‌جای جهان شناخته شده است.

ملت ایران در دوران دفاع مقدس با ادبیات جدیدی روبه‌رو شد که «ادبیات دفاع مقدس» نام گرفت. این ادبیات که شاخه‌ای از ادبیات پایداری است، توانست همگام و همسو با دفاع، مفاهیم و ارزش‌های آن را در خود متبلور کند و رشادتها و جنگاوری‌ها و فداکاری‌های ملت‌مان را جاودانه سازد؛ ادبیاتی که بیش از سی سال است در حال تکامل، بالندگی و انتقال مفاهیم و ارزش‌ها و فرهنگ‌سازی در جامعه امروز است و بی‌تردید، تا سالیان سال به رشد و بالندگی خود ادامه خواهد داد. آنچه در این میان ضرورت و اهمیت دارد، تعامل ترجمه با این ادبیات نوپاست؛ ادبیاتی که برای انتقال مفاهیم و فرهنگ خود نیازمند ابزاری به نام ترجمه است. اگر باور داشته باشیم که از یک سو، مفاهیم و ارزش‌های درون این ادبیات باید در تمامی دنیا ظهور و بروز پیدا کند و از سوی دیگر، تمامی ملل جهان باید بر دفاع ما و مظلومیت در برابر تجاوز صحه بگذارند و فرهنگی به نام فرهنگ مقاومت در دنیا تقویت شود، لازم است به اهمیت ترجمه در این ادبیات پی ببریم و برای پیوند این دو برنامه‌ریزی کنیم. پنج سال پیش، در کنفرانسی علمی با نام «جنگ و فرهنگ» در کشور قبرس شرکت کرده بودم. بیست‌وپنج کشور دنیا در این کنفرانس حاضر بودند. وقتی در آن کنفرانس مقاله‌ام را ارائه دادم، با واکنش چند پروفیسور از دانشگاه‌های مختلف دنیا روبه‌رو شدم. مقاله من درباره «نقش‌نامه در ادبیات اسارتگاهی» بود و توانسته بودم با تکیه بر صدها نامه باقیمانده از اسیران جنگی، به دلایل مقاومت اسیران جنگی در شرایط سخت بپردازم. به‌یقین، در این مقاله از ادبیات پایداری و ابعاد آن حرف زده بودم و چنین نتیجه گرفته بودم که پایداری ملت ایران در برابر تجاوز دشمن، نیازمند تأمل بیشتری است تا بشود مفاهیم و ارزش‌های این پایداری و مقاومت را به جهانیان صادر کرد. آنچه مایه تعجب بعضی از استادان حاضر در کنفرانس شده بود، استفاده من از ترکیب «ادبیات دفاع مقدس» بود، چراکه در نظر آنان، مسا ایرانی‌ها در جنگ متجاوز بودیم، نه مدافع؛ بنابراین، بهره‌گیری از کلمه «دفاع» برای آنها جای تردید داشت. نکته دومی که تعجب آنها را برانگیخته بود، استفاده از واژه «مقدس» بود. می‌گفتند اگر بپذیریم که شما مدافع بودید، نمی‌توانیم عنوان «مقدس» را بر دفاع شما بگذاریم. ادبیات پایداری برای ما ایرانیان ادبیات شناخته‌شده‌ای است؛ به‌گونه‌ای که هم‌اکنون، مراکز مثل «اندیشکده ادبیات پایداری»، حوزه هنری در غنی‌کردن این ادبیات و مباحث نظری آن می‌کوشند، اما در بیرون از مرزها ادبیات مظلوم و کمترشناخته‌شده‌ای است. پس باید مضمون‌مان را برای انتقال این ادبیات به خارج از مرزها جزم کنیم و تا توان داریم، آثار تولیدشده برتر را در ادبیات به زبان‌های مهم دنیا ترجمه کنیم و بدانیم تنها راه زنده نگه داشتن فرهنگ مقاومت در دنیا و ترویج ارزش‌ها و مفاهیم دفاع مقدس، بهره‌گیری از ظرفیت ترجمه است. به امید روزی که آثار منتشرشده در ادبیات پایداری، به زبان‌های گوناگون دنیا ترجمه شوند.

ملت ایران

در دوران

دفاع

مقدس

با ادبیات

جدیدی

روبه‌رو شد

که «ادبیات

دفاع

مقدس»

نام گرفت.

این ادبیات

توانست

همگام

و همسو

با دفاع،

مفاهیم و

ارزش‌های

آن را در

خود متبلور

کند

عکس نوشت

پوستر و موشن‌پوستر سی‌وهشتمین جشنواره موسیقی فجر با طراحی استودیو «هیپو»، در آستانه این رویداد هنری منتشر شد. محمدحسین مجیدپور (مدیرهنری)، زهرا ابراهیم‌زاده (طراح گرافیک) و کامیامرحسن‌پور (طراح موشن) اعضای گروه هنری و دست‌اندرکاران پوستر جشنواره سی‌وهشتم هستند. همچنین موسیقی استفاده شده در موشن گرافی جشنواره بخشی از چهارمضارب «عشاق» اثر زنده‌یاد استاد فرامرزی پاپور است. سی‌وهشتمین جشنواره موسیقی فجر از ۲۸ بهمن‌ماه تا سوم اسفندماه ۱۴۰۱ در دبیری بهزاد عسدی در بخش‌های رقابتی (جایزه باربد) و غیررقابتی برگزار خواهد شد و جایزه ترانه، جایزه موسیقی و رسانه، بخش سرود و نشست‌های پژوهشی برنامه‌های دیگر این دوره از جشنواره خواهد بود.